РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

З А П О В Е Д

4.11.2025 г.

X РД09-3423/04.11.2025 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Yanka Stoyanova Radanova

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа, втора, трета и четвърта степен на професионална квалификация по професията **код 073201 „Строителство и архитектура“** от професионалното направление **код 0732 „Строителство“** съгласно приложението.

4.11.2025 г.

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката
Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

Приложение

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА СТЕПЕНИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ

Професионално направление					
Код: 0732	**Строителство**				
Професия					
Код: 073201	**Строителство и архитектура**				
Степени на професионална квалификация		**I**	**II**	**III**	**IV**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**2**	**3**	**4**	**5**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**2**	**3**	**4**	**5**

София, 2025 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавни изпити за придобиване на първа, втора, трета и четвърта степен на професионална квалификация (СПК) по професия код 073201 „Строителство и архитектура“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на всяка степен на професионална квалификация.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

1. Част по теория на професията

- изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и дидактически материали (осигуряват се от обучаващата институция);
- критерии за оценяване на изпитните теми;
- указания за разработване на писмен тест;
- указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект за ученици, обучаващи се за трета степен на професионална квалификация;
- критерии за оценяване на дипломния проект и неговата защита.

2. Част по практика на професията

- указания за съдържанието на индивидуалните задания;
- критерии за оценяване на индивидуалните задания.

3. Система за оценяване

4. Приложения

- образец на изпитен билет – част по теория на професията;
- образец на индивидуално задание по практика;
- образец на индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
- образец на рецензия на дипломен проект.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Товаро-разтоварни работи

Видове транспортни средства, които обслужват строеж. Видове товари. Такелажни средства. Технологични движения при товаро-разтоварни работи и складиране на материали. Лични предпазни средства при товаро-разтоварни работи. Изисквания за ЗБУТ при товаро-разтоварни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	*Максимален брой точки*
1. Описва видовете транспортни средства, които обслужват строеж. Назовава видовете товари	15
2. Назовава видовете такелажни средства. Определя кое такелажно средство за какъв вид товар е предназначено	25
3. Описва технологичните движения при товарене, разтоварване и складиране на различните видове материали	25
4. Назовава личните предпазни средства при изпълнение на товаро-разтоварни работи и работи по складиране и подреждане на материали	10
5. Описва изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при товаро-разтоварни работи и складиране на материали на строеж	25
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Изпълнение на земни работи

Машини за земни работи. Инструменти и пособия за ръчни изкопи и насипи. Технология на земните работи. Мерки за безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	*Максимален брой точки*
1. Описва машините за земни работи: земекопни, земекопно-транспортни и транспортни	10
2. Назовава инструментите и пособията за извършване на ръчни изкопи и насипи	25
3. Описва технологичните процеси, съставляващи подготвителните и спомагателните работи при земни работи	25
4. Описва технологичните процеси, съставляващи основния процес на земните работи	25
5. Познава мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи на строеж	15
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи

Материали, инструменти и машини, необходими при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Технология на изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Дейностите на лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Мерки за ЗБУТ при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	***Максимален брой точки***
1. Назовава материалите, инструментите и машините, необходими за изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи	10
2. Описва технологичните операции при изпълнение на подготвителните и спомагателните работи за кофражни, армировъчни и бетонови работи	25
3. Описва технологичните операции при изпълнение на основните процеси на кофражните, армировъчните и бетоновите работи	25
4. Дефинира кои технологични операции трябва да изпълнява лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“ при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи	25
5. Изброява мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи	15
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Изпълнение на зидарски и покривни работи

Материали, инструменти и машини, необходими при изпълнение на зидарски и покривни работи. Технология на изпълнение на зидарски и покривни работи. Дейности на лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на зидарски и покривни работи. Мерки за ЗБУТ при изпълнение на зидарски и покривни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	***Максимален брой точки***
1. Назовава материалите, инструментите и машините, необходими за изпълнение на зидарски и покривни работи	10
2. Описва технологичните операции при изпълнение на подготвителните и спомагателните работи за зидарски и покривни работи	25
3. Описва технологичните операции при изпълнение на основните процеси на зидарски и покривни работи	25
4. Дефинира кои технологични операции трябва да изпълнява лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на зидарски и покривни работи	25
5. Изброява мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на зидарски и покривни работи	15

Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Изпълнение на довършителни работи

Материали, инструменти и машини, необходими при изпълнение на довършителни работи. Технология на изпълнение на довършителни работи. Дейности на лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на довършителни работи. Мерки за ЗБУТ при изпълнение на довършителни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	***Максимален брой точки***
1. Назовава материалите, инструментите и машините, необходими за изпълнение на довършителни работи	10
2. Описва технологичните операции при изпълнение на подготвителните и спомагателните работи за довършителни работи	25
3. Описва технологичните операции при изпълнение на основните процеси на довършителни работи	25
4. Дефинира кои технологични операции трябва да изпълнява лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на довършителни работи	25
5. Изброява мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на довършителни работи	15
Общ брой точки:	**100**

2. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Подготвителни работи на строителната площадка

Машини за изпълнение на подготвителни работи. Елементи на обзавеждането на строителната площадка за започване на строителни работи. Технология на подготвителните работи. Организация на строителната площадка за започване на строителство. Мерки за здравословни и безопасни условия на труд при подготвителни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	***Максимален брой точки***
1. Назовава машините, необходими за изпълнение на подготвителните работи на строителната площадка, и схемите, по които трябва да се движи всяка машина	15
2. Дефинира елементите, с които трябва да се обзаведе строителната площадка за започване на строителни работи	25
3. Описва технологичните операции и правилата при изпълнение на подготвителните работи на строителната площадка	25

4. Описва организацията на строителната площадка за започване на строителството	25
5. Познава мерките за здравословни и безопасни условия на труд при подготовка за строителство	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Изпълнение на земни работи

Машини за земни работи. Инструменти и пособия за ръчни изкопи и насипи. Технология на земните работи. Мерки за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	***Максимален брой точки***
1. Назовава машините за земни работи: земекопни, земекопно-транспортни и транспортни и схемите, по които трябва да се движи всяка машина на строителната площадка	10
2. Дефинира видовете земни съоръжения и технологичните процеси, съставляващи подготвителните и спомагателните работи при земни работи	25
3. Описва начините за отстраняване на повърхностните води и понижаване нивото на подпочвените води на строителната площадка	25
4. Описва технологичните процеси, съставляващи основния процес на земните работи	25
5. Познава мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи на строеж	15
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи

Материали, инструменти и машини, необходими при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Технология на изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Дейностите на лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Мерки за ЗБУТ при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	***Максимален брой точки***
1. Назовава материалите, инструментите, необходими за изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи. Описва схемите, по които трябва да се движат или разполагат машините за кофражни, армировъчни и бетонови работи на строителната площадка	15
2. Описва технологичните операции при изпълнение на подготвителните и спомагателните работи при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи и правилата за изпълнение	25
3. Описва технологичните операции при изпълнение на основните процеси на	25

кофражните, армировъчните и бетоновите работи и правилата за изпълнение	
4. Дефинира кои технологични операции трябва да изпълнява лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, и кои – втора степен, при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи	25
5. Изброява мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на кофражни, армировъчни и бетонови работи	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Изпълнение на зидарски и покривни работи

Материали, инструменти и машини, необходими при изпълнение на зидарски и покривни работи. Технология на изпълнение на зидарски и покривни работи. Дейности на лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на зидарски и покривни работи. Мерки за ЗБУТ при изпълнение на зидарски и покривни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	***Максимален брой точки***
1. Назовава материалите, инструментите и машините, необходими за изпълнение на зидарски и покривни работи. Описва организацията на работното място при изпълнение на зидарски и покривни работи	15
2. Описва технологичните операции при изпълнение на подготвителните и спомагателните работи при изпълнение на зидарски и покривни работи и правилата за изпълнение	25
3. Описва технологичните операции при изпълнение на основните процеси на зидарски и покривни работи и правилата за изпълнение	252
4. Дефинира кои технологични операции трябва да изпълнява лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, и кои – втора степен, при изпълнение на зидарски и покривни работи	25
5. Изброява мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на зидарски и покривни работи	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Изпълнение на довършителни работи

Материали, инструменти и машини, необходими при изпълнение на довършителни работи. Технология на изпълнение на довършителни работи. Дейностите на лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, при изпълнение на довършителни работи. Мерки за ЗБУТ при изпълнение на довършителни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	***Максимален***

	брой точки
1. Назовава материалите, инструментите и машините, необходими за изпълнение на довършителни работи. Описва организацията на работното място при изпълнение на зидарски и покривни работи	15
2. Описва технологичните операции при изпълнение на подготвителните и спомагателните работи при изпълнение на довършителни работи и правилата за изпълнението им	25
3. Описва технологичните операции при изпълнение на основните процеси на довършителни работи и правилата за изпълнението им	25
4. Дефинира кои технологични операции трябва да изпълнява лицето, придобило първа степен на професионална квалификация по професия „Строителство и архитектура“, и кои – втора степен, при изпълнение на довършителни работи	25
5. Изброява мерките за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на довършителни работи	10
Общ брой точки:	**100**

3. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Изпълнение на земни работи

Видове строителни почви. Основни строително-технологични свойства на строителните почви. Видове земни съоръжения. Подготвителни и спомагателни работи за земни работи. Подбор на земекопни и земекопно-транспортни машини за изпълнението на земни работи. Укрепване на изкопи при различни дълбочини. Приемане и измерване на земни работи. Актове и протоколи при започване и завършване на земни работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	*Максимален брой точки*
1. Описва видовете почви. Описва свойствата на почвите. Прави заключения и изводи за влиянието, което оказват различните свойства на почвите при изпълнение на земни работи	10
2. Описва видовете машини за извършване на земни работи	10
3. Описва технологичните операции, съставляващи подготвителните и спомагателните работи за земни работи при изпълнение на строежите. Изброява различни земни съоръжения	20
4. Описва технологичните операции, съставляващи основния процес на земните работи	20
5. Дефинира значението на укрепването на изкопите. Изброява факторите, които определят начините за укрепване на изкопите. Обяснява и представя графично различните начини на укрепване на изкопи	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на земни работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на земните работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при	10

изпълнение на земни работи	
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Изпълнение на кофражни работи

Описание на материалите за изпълнение на кофражни работи. Подготвителни и спомагателни работи за кофражни работи при изпълнение на строителна конструкция. Основен процес на кофражните работи при изпълнение на стоманобетонни фундаменти, колони, греди и плочи. Изисквания при декофриране на стоманобетонни фундаменти, колони, греди и плочи. Приемане и измерване на кофражните работи. Актове и протоколи, свързани с изпълнението на кофражните работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на кофражни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	***Максимален брой точки***
1. Изброява и класифицира видовете материали за изпълнение на кофражни работи	10
2. Описва технологичните операции, съставляващи подготвителните и спомагателните работи за кофражни работи на строителна конструкция	10
3. Обяснява и определя последователността при изпълнение на кофражи за стоманобетонни фундаменти и колони	20
4. Обяснява и определя последователността при изпълнение на кофражи за стоманобетонни плочи и греди	20
5. Посочва и обяснява основните изисквания при декофриране на монолитните конструктивни елементи	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на кофражните работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на кофражните работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на кофражни работи на стоманобетонни фундаменти, колони, плочи и греди	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Изпълнение на армировъчни работи

Видове строителна стомана. Свойства на строителната стомана. Класове армировъчна стомана. Как и защо бетонът и стоманата могат да работят заедно. Подготвителни и спомагателни работи при изпълнение на армировъчни работи на строежи. Основен процес на армировъчните работи по елементите на строителната конструкция. Конструктивни изисквания при армиране на стоманобетонни фундаменти и колони. Конструктивни изисквания при армиране на еднопосочно армирано поле, кръстосано армирано поле и проста греда. Приемане на армировката. Актове и протоколи при изпълнение на

армировъчните работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на армировъчни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	***Максимален брой точки***
1. Изброява видовете строителна стомана. Описва видовете армировъчни стомани и техните свойства	10
2. Обяснява как и защо бетонът и стоманата могат да работят заедно. Определя последователността на изпълнение на армировъчните работи	10
3. Дефинира и обяснява конструктивните изисквания при армиране на стоманобетонни фундаменти и колони. Представя графично начините за армирането им	20
4. Дефинира и обяснява конструктивните изисквания при армиране на еднопосочно армирано поле, кръстосано армирано поле и проста греда. Представя графично начините за армирането им	20
5. Изброява и обяснява правилата за приемане и измерване на армировъчните работи	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на армировъчни работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на армировъчните работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на армировъчни работи на стоманобетонни фундаменти, колони, плочи и греди	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Изпълнение на бетонови работи

Състав на бетоновата смес. Химически добавки за бетон – видове и приложение. Класове на бетона и приложението им. Подготвителни и спомагателни работи при изпълнение на бетонови работи. Основен процес на бетоновите работи по елементите на строителната конструкция. Грижи за бетона в млада възраст. Приемане и измерване на бетоновите работи. Актове и протоколи при започване и завършване на бетоновите работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на бетонови работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	***Максимален брой точки***
1. Описва видовете бетони и свойствата им	10
2. Посочва строителните материали за приготвяне на бетонова смес. Изброява химически добавки за бетони и обяснява приложението им	10
3. Описва технологичните операции, съставляващи подготвителните и спомагателните работи за бетонови работи на строителна конструкция	20
4. Описва технологичните операции, съставляващи основния процес на бетоновите работи по елементите на конструкцията: фундаменти, колони, греди, плочи	20
5. Описва грижите за бетона в млада възраст	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на бетонови работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на бетонови работи	10

7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на бетонови работи на стоманобетонни фундаменти, колони, плочи и греди	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Изпълнение на зидарии

Видове зидарии според местоположението и според материала. Инструменти и помощни средства при изпълнение на различни видове зидарии. Подготвителни и спомагателни работи при изпълнение на различни зидарии. Основен процес при изпълнение на различни зидове. Изпълнение на зидарски превръзки. Приемане и измерване на реставрационните и консервационните работи на зидове. Актове и протоколи при изпълнение на зидарските работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на зидарии

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	***Максимален брой точки***
1. Описва видовете зидарии според местоположението им и според материала. Описва видовете зидарски разтвори	10
2. Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове зидарии, и обяснява конкретното им предназначение	10
3. Описва технологичните операции, съставляващи подготвителните и спомагателните работи, при изпълнение на различни видове зидарии	20
4. Описва технологичните операции, съставляващи основния процес при изпълнение на различни зидове	20
5. Представя графично основните видове тухлени превръзки	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на зидарските работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на зидарски работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на зидарски работи	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 6: Изпълнение на дървена конструкция

Видове дървесина, които се използват в строителството. Видове изделия от дървесина и техните свойства. Инструменти и пособия, необходими при изпълнение на дървена конструкция. Основни елементи на стояща и висяща дървена покривна конструкция. Покривни покривки при дървени покривни конструкции – видове, приложение. Приемане и измерване на дървени покривни конструкции. Актове и протоколи при изпълнение на дървени покривни конструкции. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на дървени покривни конструкции

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	*Максимален брой точки*
1. Описва видовете дървесина, които се използват за дървена конструкция. Изброява и описва свойствата им	10
2. Изброява инструменти и пособия, необходими при изпълнение на дървена конструкция, и описва предназначението им	10
3. Дефинира и обяснява видовете дървени покривни конструкции и ги представя графично. Обобщава тяхното приложение	20
4. Описва и обяснява частите на висящи и стоящи дървени покривни конструкции. Описва технологичните операции, съставляващи технологичния процес на изпълнение на висящи и стоящи дървени покривни конструкции	20
5. Изброява, описва видовете покривки за дървените покривни конструкции и обяснява избора им	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на дърводелски работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на дърводелски работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на дърводелски работи	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 7: Изпълнение на мазилки, шпакловки и замазки

Изброяване на видовете строителни разтвори според компонентите и предназначението им. Класификация на мазилките според предназначение, местоположение и състав. Инструменти и помощни средства при изпълнение на различни видове мазилки. Технология на изпълнение на вътрешна и външна мазилка. Видове шпакловки и технология на изпълнението им. Класификация на замазките според предназначение, местоположение и състав. Инструменти и помощни средства при изпълнение на различни видове замазки. Технология на изпълнение на мазана и разливна замазка. Приемане и измерване на мазилки, шпакловки и замазки. Актове и протоколи при изпълнение на мазилки, шпакловки и замазки. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на мазилки, шпакловки и замазки

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	*Максимален брой точки*
1. Изброява и дефинира видовете строителни разтвори за мазилки, шпакловки и замазки	10
2. Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове мазилки, шпакловки и замазки, и описва конкретното им предназначение	10
3. Изброява и описва видовете мазилки и шпакловки според предназначението им, местоположението им и според материала. Описва технологичните операции при изпълнението на мазилки и шпакловки	20
4. Изброява и описва видовете замазки според предназначението им,	20

местоположението им и според материала. Описва технологичните операции при изпълнението на замазки	
5. Изброява и описва значението на правилата за приемане и измерване на мазилки, шпакловки и замазки	20
6. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на мазилки, шпакловки и замазки	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на мазилки, шпакловки и замазки	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 8: Изпълнение на облицовки и настилки

Видове облицовки според материала и местоположението им. Видове настилки според материала и местоположението им. Инструменти и помощни средства при изпълнение на различни видове облицовки и настилки. Подготвителни и спомагателни работи при изпълнение на различни видове облицовки и настилки. Основен процес при изпълнение на различни видове облицовки и настилки. Приемане и измерване на готовите облицовки и настилки. Актове и протоколи при изпълнение на облицовки и настилки. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на облицовки и настилки

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	***Максимален брой точки***
Дефинира предназначението на облицовките и настилките. Изброява и описва видовете облицовки и настилки според местоположението им и според материала	10
Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове облицовки и настилки, и обяснява конкретното им предназначение	10
Описва технологичните операции, съставляващи подготвителните и спомагателните работи, при изпълнение на различни видове облицовки и настилки	20
Описва технологичните операции, съставляващи основния процес на изпълнение на различните видове облицовки и настилки	20
Изброява и описва значението на правилата за приемане и измерване на облицовки и настилки	20
Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на облицовки и настилки	10
Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на облицовки и настилки	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 9: Изпълнение на изолационни и бояджийски работи

Видове изолации според предназначението, местоположението и материала им. Видове изолационни системи и технология на изпълнението им. Бояджийски състави – видове, приложение, технология на полагане. Декоративни покрития. Приемане и измерване на готовите изолационни и бояджийски работи. Актове и протоколи при изпълнение на

изолационни и бояджийски работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на изолационни и бояджийски работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	***Максимален брой точки***
1. Дефинира предназначението на изолационните материали. Изброява и описва видовете изолационни материали според местоположението и свойствата им	10
2. Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове изолационни и бояджийски работи	10
3. Описва технологичните операции, съставляващи подготовката и основния процес на изпълнение на различните видове изолационни работи	20
4. Описва технологичните операции, съставляващи подготовката и основния процес на изпълнение на бояджийските работи	20
5. Изброява и описва значението на правилата за приемане и измерване на изолационни и бояджийски работи	20
6. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на изолационни и бояджийски работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на изолационни и бояджийски работи	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 10: Техническа документация – инвестиционен проект, документация по време на изпълнение на строителния обект, въвеждане на обекта в експлоатация

Строителен инвестиционен процес – структурна схема, фази, части, етапи, основни участници. Нормативни документи в строителството. Виза за проектиране. Съгласуване и одобряване на инвестиционния проект – участници, условия и необходими документи. Издаване на разрешение за строеж – участници, условия и необходими документи. Процедури по откриване на строителната площадка и определяне на строителната линия и ниво – цел, участници, условия и действия, протоколи. Организация на строителната площадка. Временно строителство – предназначение, видове, основни принципи при организиране. Строителен генерален план – предназначение, видове, съдържание. Видове актове и протоколи, които се изготвят във връзка с откриване на строителната площадка. Същност и съдържание на екзекутивната документация. Въвеждане в експлоатация на обектите

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	***Максимален брой точки***
1. Обяснява строителния инвестиционен процес. Различава основните фази, части и етапи на строителния инвестиционен процес. Изброява основните участници в процеса и диференцира задачите им	10

2. Изброява, обяснява и свързва нормативните документи в строителството. Обяснява процеса на съгласуване и одобряване на инвестиционния проект	10
3. Описва и обяснява процедурите по откриване на строителната площадка и определяне на строителна линия и ниво. Посочва участниците, определя необходимите документи	20
4. Описва видовете временно строителство, обяснява предназначението и основните принципи при организиране на строителните дейности. Описва целта и видовете строителни генерални планове, обяснява изискванията при изготвянето им. Представя графично примерен генерален план на строеж. Описва и обяснява последователността на изпълнение на строително-монтажните работи	20
5. Изброява актовете и протоколите при реализиране на строеж	20
6. Описва и обяснява същността и съдържанието на екзекутивната документация	10
7. Обяснява процеса на въвеждане в експлоатация на обектите, според тяхната категоризация	10
Общ брой точки:	**100**

4. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ЧЕТВЪРТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Изпълнение на земни работи

Видове и групи строителни почви. Основни строително-технологични свойства на строителните почви. Видове земни съоръжения. Подготвителни и спомагателни процеси при земни работи. Подбор на земекопни и земекопно-транспортни машини за изпълнение на земни работи. Укрепване на изкопи при различни дълбочини. Приемане и измерване на земни работи. Актове и протоколи при започване и завършване на земни работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи. План за управление и извозване на земните маси

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	*Максимален брой точки*
1. Описва видовете и групите почви. Описва свойствата на почвите. Прави заключения и изводи за влиянието, което оказват различните свойства на почвите при изпълнение на земни работи	10
2. Описва видовете машини за извършване на земни работи и тяхното приложение	10
3. Описва технологичните операции, съставляващи подготвителните и спомагателните процеси на земни работи при изпълнение на строежи. Изброява различни земни съоръжения	20
4. Описва технологичните операции, съставляващи основния процес на земните работи	20
5. Дефинира значението на укрепването на изкопите. Изброява факторите, които определят начините за укрепване на изкопите. Обяснява и представя графично	20

различните начини на укрепване на изкопи	
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на земни работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на земните работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на земни работи. Познава методите за съхранение и правилно депониране на земните маси	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Изпълнение на кофражни и армировъчни работи

Материали за изпълнение на кофражи. Основни елементи на кофражите. Класификация на кофражите по различни признаци. Кофражи на основни конструктивни елементи. Изисквания при декофриране. Строителна стомана – свойства, видове, класове. Съвместна работа на бетона и стоманата. Обработка на строителната стомана – основни операции, видове армировъчни изделия. Конструктивни изисквания при армиране на основни конструктивни елементи – еднопосочно армирано поле, кръстосано армирано поле, проста греда, стоманобетонни фундаменти и колони. Приемане на армировката. Актове и протоколи при изпълнение на кофражни и армировъчните работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на кофражни и армировъчни работи. Планира прилагането на кръговата икономика в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	***Максимален брой точки***
1. Изброява и класифицира видовете материали за изпълнение на кофражи	5
2. Описва основните елементи на кофража и средствата за подпиране	10
3. Класифицира кофражите по различни признаци	10
4. Обяснява последователността при изпълнение на кофражи на различни конструктивни елементи	15
5. Посочва и обяснява основните изисквания при декофриране на елементите на монолитните стоманобетонови конструкции	5
6. Изброява видове и класове строителна стомана. Описва техните свойства	5
7. Описва основните операции за обработка на строителна стомана. Изброява видовете армировъчни изделия	10
8. Дефинира и обяснява конструктивните изисквания при армиране на основни конструктивни елементи. Представя графично начините за армирането им	20
9. Обяснява правилата за приемане и измерване на кофражни и армировъчни работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с изпълнение на кофражни и армировъчни работи	10
10. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на кофражни и армировъчни работи. Познава нормативната уредба, свързана с управление на строителните отпадъци и използването на рециклирани строителни материали	10

Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Изпълнение на бетонови работи

Състав на бетоновата смес. Химически добавки и фибри за бетон – видове и приложение. Класове на бетона и приложението им. Приготвяне и производство на бетонова смес. Процесът „бетониране“ – подаване, полагане и уплътняване на бетоновата смес. Грижи за бетона при различни условия. Приемане и измерване на бетоновите работи. Актове и протоколи при започване и завършване на бетоновите работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на бетонови работи. Планира прилагането на кръговата икономика в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	***Максимален брой точки***
1. Описва изходните материали за получаване на бетонова смес и изискванията към тях	10
2. Изброява видове химически добавки и фибри за бетони и обяснява приложението им	10
3. Обяснява видове и класове бетони и тяхното приложение	20
4. Описва технологичните операции на процеса бетониране – подаване, полагане и уплътняване на бетоновата смес	20
5. Описва грижите за бетона при различни условия	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на бетонови работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на бетонови работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на бетонови работи. Познава нормативната уредба, свързана с управление на строителните отпадъци и използването на рециклирани строителни материали	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Изпълнение на зидарии

Класификация на зидариите по различни признаци. Инструменти, машини и помощни средства при изпълнение на различни видове зидарии. Технологична последователност при изпълнение на зидарии от керамични блокове. Технологична последователност при изпълнение на зидарии от газобетонни блокове. Изпълнение на зидарски превръзки. Приемане и измерване на зидарии. Актове и протоколи при изпълнение на зидани конструкции. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на зидарии. Планира прилагането на кръговата икономика в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	*Максимален брой точки*
1. Класифицира зидариите по различни признаци. Описва видовете зидарски разтвори и лепила	10
2. Изброява инструментите, машините и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове зидарии, и обяснява конкретното им предназначение	10
3. Описва технологична последователност при изпълнение на зидарии от керамични блокове	20
4. Описва технологична последователност при изпълнение на зидарии от газобетонни блокове	20
5. Представя графично основните видове зидарски превръзки	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на зидарските работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на зидарски работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на зидарски работи. Познава нормативната уредба, свързана с управление на строителните отпадъци и използването на рециклирани строителни материали	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Изпълнение на дървена конструкция

Видове дървесина, които се използват в строителството. Видове изделия от дървесина и техните свойства. Инструменти и пособия, необходими при изпълнение на дървена конструкция. Основни елементи на стояща и висяща дървена покривна конструкция. Покривни покривки при дървени покривни конструкции – видове, приложение. Приемане и измерване на дървени покривни конструкции. Актове и протоколи при изпълнение на дървени покривни конструкции. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на дървени покривни конструкции. Планира прилагането на кръговата икономика в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	*Максимален брой точки*
1. Описва видовете дървесина, които се използват за дървена конструкция. Изброява и описва свойствата им	10
2. Изброява инструменти и пособия, необходими при изпълнение на дървена конструкция, и описва предназначението им	10
3. Дефинира и обяснява видовете дървени покривни конструкции и ги представя графично. Обобщава тяхното приложение	20
4. Описва и обяснява частите на висящи и стоящи дървени покривни конструкции. Описва технологичните операции, съставляващи технологичния процес на	20

изпълнение на висящи и стоящи дървени покривни конструкции	
5. Изброява, описва видовете покривки за дървените покривни конструкции и обяснява избора им	20
6. Обяснява правилата за приемане и измерване на дърводелски работи. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на дърводелски работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на дърводелски работи. Познава нормативната уредба, свързана с управление на строителните отпадъци и използването на рециклирани дървени строителни материали	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 6: Изпълнение на мазилки, шпакловки и бояджийски работи

Строителни разтвори и смеси за изпълнение на мазилки и шпакловки. Класификация на мазилките по предназначение, местоположение и състав. Инструменти и помощни средства при изпълнение на различни видове мазилки и шпакловки. Основни видове технологии при изпълнение на вътрешна и външна мазилка. Тънкослойни мазилки – видове, технологии на изпълнение. Видове шпакловки и технология на изпълнението им. Бояджийски състави – видове, приложение, технология на полагане. Декоративни покрития. Приемане и измерване на мазилки, шпакловки и бояджийски работи. Актове и протоколи при изпълнение на мазилки, шпакловки и бояджийски работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на мазилки, шпакловки и бояджийски работи. Планира прилагането на кръговата икономика в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	***Максимален брой точки***
1. Изброява и описва начина на приготвяне на видовете строителни разтвори и смеси за мазилки и шпакловки	10
2. Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове мазилки и шпакловки, описва конкретното им предназначение	10
3. Изброява и описва видовете мазилки и шпакловки според предназначението им, местоположението им и според материала. Описва технологичните операции при изпълнението на мазилки и шпакловки	20
4. Описва видовете тънкослойни мазилки и обяснява технологичната последователност на тяхното изпълнение	20
5. Изброява компонентите на бояджийския състав, видовете бояджийски състави и описва технологията на полагането им	20
6. Изброява и описва значението на правилата за приемане и измерване на мазилки, шпакловки и бояджийски работи	5
7. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на мазилки, шпакловки и бояджийски работи	5
8. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при	10

изпълнение на мазилки, шпакловки и замазки. Познава нормативната уредба, свързана с управление на строителните отпадъци и използването на рециклирани строителни материали	
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 7: Изпълнение на облицовки и настилки

Класификация на облицовките според различни признаци. Класификация на настилките според различни признаци. Инструменти и помощни средства при изпълнение на различни видове облицовки и настилки. Подготвителни и спомагателни работи при изпълнение на различни видове облицовки и настилки. Технология на изпълнение на облицовка и настилка от готови елементи. Технология на изпълнение на монолитна настилка. Приемане и измерване на облицовки и настилки. Актове и протоколи при изпълнение на облицовки и настилки. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на облицовки и настилки. Планира прилагането на кръговата икономика в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	***Максимален брой точки***
1. Дефинира предназначението на облицовките и настилките. Изброява и описва видовете облицовки и настилки според различни признаци	10
2. Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове облицовки и настилки, и обяснява конкретното им предназначение	10
3. Описва технологичните операции при изпълнение на облицовка от готови елементи	20
4. Описва технологичните операции при изпълнение на настилка от готови елементи	20
5. Описва технологичните операции при изпълнение на монолитна настилка	15
6. Изброява и описва значението на правилата за приемане и измерване на облицовки и настилки	10
7. Изброява актовете и протоколите, свързани с изпълнение на облицовки и настилки	5
8. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на облицовки и настилки. Познава нормативната уредба, свързана с управление на строителните отпадъци и използването на рециклирани строителни материали	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 8: Изпълнение на изолационни работи

Видове изолации според предназначението, местоположението и материала им. Видове изолационни системи и технология на изпълнението им. Декоративни покрития. Приемане и

измерване на готовите изолационни работи. Актове и протоколи при изпълнение на изолационни работи. Здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на изолационни работи

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	*Максимален брой точки*
1. Дефинира предназначението на изолационните материали. Изброява и описва видовете изолационни материали според местоположението и свойствата им	10
2. Изброява инструментите и помощните средства, необходими при изпълнение на различни видове изолационни работи	10
3. Описва технологичните операции, съставляващи подготовката и основния процес на изпълнение на различните видове изолационни работи	20
4. Описва технологичните операции, съставляващи подготовката и основния процес на изпълнение на изолационни системи	20
5. Изброява и описва значението на правилата за приемане и измерване на изолационни работи	20
6. Изброява актовете и протоколите, свързани с извършване на изолационни работи	10
7. Изброява и обяснява правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на изолационни работи	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 9: Техническа документация – инвестиционен проект, документация по време на изпълнение на строителния обект, въвеждане на обекта в експлоатация. Договаряне с възложители и подизпълнители

Строителен инвестиционен процес – структурна схема, фази, части, етапи, основни участници. Нормативни документи в строителството. Виза за проектиране. Съгласуване и одобряване на инвестиционния проект – участници, условия и необходими документи. Издаване на разрешение за строеж – участници, условия и необходими документи. Процедури по откриване на строителната площадка и определяне на строителната линия и ниво – цел, участници, условия и действия, протоколи. Организация на строителната площадка. Временно строителство – предназначение, видове, основни принципи при организиране. Строителен генерален план – предназначение, видове, съдържание. Видове актове и протоколи, които се изготвят във връзка с откриване на строителната площадка. Управление на строителни отпадъци. Същност и съдържание на екзекутивната документация. Въвеждане в експлоатация на обектите. Комуникация със страни в строителния процес. Договори, ползвани в строителството

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	*Максимален брой точки*
1. Обяснява строителния инвестиционен процес. Различава основните фази, части и етапи на строителния инвестиционен процес. Изброява основните участници в процеса и диференцира задачите им	10
2. Изброява, обяснява и свързва нормативните документи в строителството. Обяснява процеса на съгласуване и одобряване на инвестиционния проект	10
3. Описва и обяснява процедурите по откриване на строителната площадка и определяне на строителна линия и ниво. Посочва участниците, определя необходимите документи	20
4. Описва видовете временно строителство, обяснява предназначението и основните принципи при организиране на строителните дейности. Описва целта и видовете строителни генерални планове, обяснява изискванията при изготвянето им. Представя графично примерен генерален план на строеж. Описва и обяснява последователността на изпълнение на строително-монтажните работи	20
5. Изброява актовете и протоколите при реализиране на строеж. Описва основните принципи при управлението на строителни отпадъци	20
6. Описва и обяснява същността и съдържанието на екзекутивната документация. Обяснява процеса на въвеждане в експлоатация на обектите според тяхната категоризация	10
7. Описва основните принципи на комуникация с възложител и подизпълнители. Дефинира основните видове договори	10
Общ брой точки:	**100**

ИЗПИТНА ТЕМА № 10: Екологично и енергоефективно строителство

Действащи стандарти за устойчиво строителство. Основни принципи на екологичното строителство. Екологични строителни материали. Енергийна ефективност на сградите – нормативна уредба. Коефициент на топлопреминаване – значение, изчисляване. Топлинни мостове – видове и решения. Въздухоплътност на сградите. Възобновяеми източници на енергия. Принцип на понятието „Пасивна сграда“

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	*Максимален брой точки*
1. Познава действащите стандарти за устойчиво строителство и тяхното значение	5
2. Изброява основните принципи на екологичното строителство	10
3. Изброява екологични строителни материали, описва техните свойства, приложение и предимства	15
4. Познава нормативната уредба за енергийна ефективност на сградите. Анализира енергийната ефективност на сграда	10
5. Дефинира коефициента на топлопроводност на материалите като основно	10

топлофизично свойство. Описва неговото значение и приложение	
6. Дефинира видовете топлинни мостове и решения за неутрализирането им. Определя понятието въздухоплътност на сградите	20
7. Познава възобновяеми източници на енергия – видове и приложение	15
8. Познава и описва основните принципи, свързани с понятието „Пасивна сграда“	15
Общ брой точки:	**100**

IV. УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИСМЕН ТЕСТ

1. Структура на теста и изисквания към тестовите задачи

Всеки тест се състои от 20 въпроса/задачи и обхваща всички теми от националната изпитна програма за съответната степен на професионална квалификация по професията. Тестовете включват следните модули:

Модул А: Титулна страница – съдържа наименование на институцията, от името на която се предлага тестът, и инструкция за работа с теста. Инструкцията съдържа информация относно:

– целта на теста;

– начините за нанасяне на отговорите;

– права и задължения на учениците по време на изпита;

– начините за оценка на тестовите резултати;

– времето за решаване на теста.

Модул Б: Тест – изписва се вариант на теста. Тестовите въпроси/задачи се подреждат по един от следните критерии:

- по логиката на учебното съдържание;
- според типа на отговора.

Модул В: Еталон на верния отговор и ключ за оценяване – предназначени за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията.

2. Изисквания към тестовите въпроси/задачи

Всяка тестова задача проверява компетентности съобразно нивото по НКР/ЕКР, както следва:

- за първа степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 2) – компетентности, необходими за изпълнение на еднотипни задачи при познати условия;
- за втора степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 3) – компетентности, необходими за изпълнение на еднотипни задачи, за решаване на рутинни проблеми и за извършване на рутинни дейности, както и ограничен набор от

практически знания, необходими за изпълнението на по-сложни задачи в познати условия;

– за трета степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 4) – компетентности, необходими за изпълнение на сложни операции с помощта на различни инструменти, машини, апарати, измервателни уреди, за разчитане на технологична документация, схеми, данни и др.;
– за четвърта степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 5) – компетентности, необходими за решаване на сложни задачи, изискващи творческо мислене и прилагане на алтернативни методи и начини на действие в позната и/или непозната ситуация и среда, критично осмисляне от различни гледни точки при решаване на задачи и проблеми в съответната професионална област.

Тестовите въпроси/задачи се разработват в съответствие с матрицата на теста, както следва:

Изпитна тема №	**I степен на професионална квалификация Тежест 30%**		**II степен на професионална квалификация Тежест 40%**		**III степен на професионална квалификация Тежест 50%**		**IV степен на професионална квалификация Тежест 50%**	
	Брой тестови задачи	**Максимален брой точки**	**Брой тестови задачи**	**Максимален брой точки**	**Брой тестови задачи**	**Максимален брой точки**	**Брой тестови задачи**	**Максимален брой точки**
1	**4**	**20**	**4**	**20**	**2**	**10**	**2**	**10**
2	**4**	**20**	**4**	**20**	**2**	**10**	**2**	**10**
3	**4**	**20**	**4**	**20**	**2**	**10**	**2**	**10**
4	**4**	**20**	**4**	**20**	**2**	**10**	**2**	**10**
5	**4**	**20**	**4**	**20**	**2**	**10**	**2**	**10**
6					**2**	**10**	**2**	**10**
7					**2**	**10**	**2**	**10**
8					**2**	**10**	**2**	**10**
9					**2**	**10**	**2**	**10**
10					**2**	**10**	**2**	**10**
	20	**100**	**20**	**100**	**20**	**100**	**20**	**100**
Максималният брой точки за всяка тестова задача е 5 точки. При оценка на резултатите от теста максималният брой точки се поставя при пълен и верен отговор, съвпадащ с ключа за оценяване. Частично верните отговори носят по-малък брой точки съобразно ключа за оценяване.								

V. УКАЗАНИЕ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО И ОФОРМЯНЕТО НА ДИПЛОМНИЯ ПРОЕКТ

Дипломният проект съдържа следните структурни единици:

– титулна страница;
– съдържание;
– увод (въведение);

- основна част;
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведението) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част – формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или подредба за по-добра прегледност. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Оформяне на дипломния проект

Формат: А4; брой редове в стр.: 30; брой на знаците: 60 знака
в ред. Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака
Шрифт: Times New Roman

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ

Критерии за оценяване	*Максимален брой точки*
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект	*20*
1.1. Логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4
1.2. Задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7
1.3. Използване на подходящи изследователски методи	4
1.4. Стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати	*20*
2.1. Изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10
2.2. Оригиналност, значимост и актуалност на темата	6
2.3. Задълбоченост и обоснованост на предложенията и насоките	4
3. Представяне на дипломния проект	*20*
3.1. Представянето на разработката по темата е ясно и точно	5
3.2. Онагледяване на експозето с: а) презентация б) графични материали в) практически резултати г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10
3.3. Умения за презентиране	5
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломен проект	*30*
4.1. Разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10
4.2. Логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10
4.3. Съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност	*10*
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5
Общ брой точки:	**100**

VII. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание за частта по практика на професията съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието.

Всяко индивидуално задание за държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по практика на професията включва:

- тема в съответствие с единиците резултати от учене в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, като за обучаемите, които придобиват по-високата степен на професионална квалификация, индивидуалното задание може да съдържа извършване компетентности за по-ниската степен на професионална квалификация по съответната професия;
- указания (инструкции/изисквания) за изпълнение;
- критерии за оценяване.

По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията, могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

2. Критерии за оценяване

№	*Критерии за оценяване*	*Максимален брой точки*
1.	**Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда***	**да/не**
1.1.	Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд	да/не
1.2.	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място	да/не
1.3.	Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа	да/не
2.	**Ефективна организация на работното място**	**5**
2.1.	Планира ефективно работния процес	2
2.2.	Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2

* Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя **оценка слаб (2).**

№	*Критерии за оценяване*	*Максимален брой точки*
2.3.	Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1
3.	**Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията**	**5**
3.1.	Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3
3.2.	Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2
4.	**Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание**	**20**
4.1.	Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10
4.2.	Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10
5.	**Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание**	**20**
5.1.	Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10
5.2.	Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10
6.	**Качество на изпълнението на индивидуалното задание**	**50**
6.1.	Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20
6.2.	Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20
6.3.	Изпълнява задачата в поставения срок	10
	Общ брой точки:	**100**

VIII. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на квалификация по професия код 073201 „Строителство и архитектура“ е в точки, както следва:

– част по теория на професията – максимално 100 точки;

– част по практика на професията – максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е, както следва:

- за първа степен на професионална квалификация – в съотношение 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от общия брой точки. Окончателната оценка в брой точки е равна на 0,3 х получения брой точки от част по теория на професията + 0,7 х получения брой точки от част по практика на професията;
- за втора степен на професионална квалификация – в съотношение 40 процента частта по теория на професията и 60 процента частта по практика на професията от общия брой точки. Окончателната оценка в брой точки е равна на 0,4 х получения брой точки от частта по теория на професията + 0,6 х получения брой точки от частта по практика на професията;
- за трета и четвърта степен на професионална квалификация – в съотношение 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията. Окончателната оценка в брой точки е равна на 0,5, и получения брой точки от частта по практика на професията, умножен с 0,5.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки х 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;

б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;

в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;

г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;

д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

Националната изпитна програма е разработена по проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран от Европейския съюз.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Образец на изпитен билет – част по теория на професията

……

(Пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА … СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код … „…“

Изпитен билет № …

Изпитна тема:

……
……
……
……
……
……

(Изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание.)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо):

……
……
……

Председател на изпитната комисия:..... .....
(Име и фамилия) *(Подпис)*

Директор/ръководител на обучаващата институция:..... ……
(Име и фамилия) *(Подпис)*

(Печат на училището/обучаващата институция)

2. Образец на индивидуално задание по практика

…….....
..
(Пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА … СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код … „…“

Индивидуално задание № …

На ученика/обучавания .....
(Трите имена на ученика/обучавания)

от.....клас/курс, начална дата на изпита: ……..……...……. начален час:.....
крайна дата на изпита:..... час на приключване на изпита:….....
1. Да се .....
(Вписва се темата на практическото задание)

а. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:
.....
.....
.....
.....
.....

Ученик/обучаван: .....
(Име и фамилия) *(Подпис)*

Председател на изпитната комисия: .....
(Име и фамилия) *(Подпис)*

Директор/ръководител на обучаващата институция: .....
(Име и фамилия) *(Подпис)*

(Печат на училището/обучаващата институция)

3. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

……

(Пълно наименование на училището)

ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код … „…“

На **……** ученик/ученичка от.....клас
(Трите имена на ученика)

Тема: ……
……

Изисквания за разработката на дипломния проект *(входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции)*:
……
……
……
……

График за изпълнение:
а) дата на възлагане на дипломния проект .....

б) контролни проверки и консултации .....
.....
.....
.....
.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект .....

Ученик: .....
(Име, фамилия) *(Подпис)*

Ръководител консултант: .....
(Име, фамилия) *(Подпис)*

Директор: .....
(Име, фамилия) *(Подпис)*

(Печат на училището)

4. Образец на рецензия на дипломен проект

…….....

(Пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Ръководител консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на дипломния проект		
Спазване на изискванията за оформление на дипломния проект		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

З А К Л Ю Ч Е Н И Е

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката……..……
……..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпит чрез защита на дипломен проект в теоретичната и практическата част.

гр./с. ……,
……..20..... г. **РЕЦЕНЗЕНТ:** ……

(Подпис)